

**Inventaris van het archief van
de Gereformeerde Vereniging
voor Daadwerkelijke Vredes-
actie**

(1931-1940 (1992))

Samengesteld door H.A.A. Feenstra

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 542
Februari 2015

Inleiding

De Gereformeerde Vereniging voor Daadwerkelijke Vredesactie (1931-1940)

De Gereformeerde Vereniging voor Daadwerkelijke Vredesactie werd opgericht op 10 januari 1931 door 12 mannenbroeders, aangevoerd door H.L. van Bruggen, een administrateur uit De Bilt. Het was een antimilitaristische vereniging. Haar beginselverklaring kwam in het kort hier op neer, dat volgens Schrift en belijdenis oorlog als zonde diende te worden aangemerkt en als zodanig in elke vorm onvoorwaardelijk verworpen moest worden. Internationale ontwapening moest bereikt worden door nationale ontwapening.

De Vereniging bestond uit een hoofdbestuur, dat aanvankelijk 7 en later 9 leden telde. De verkiezing van het bestuur lag bij de leden. In het dagelijks bestuur hadden in elk geval de eerste voorzitter, de eerste secretaris en de eerste penningmeester zitting. Vanaf 2 januari 1932 tot 28 september 1940 werden deze posten bijna ononderbroken bezet door H.L. van Bruggen, O.W. de Graaf en D. Fokkema Sr..

Zo'n twintig afdelingen en correspondentschappen organiseerden plaatselijk debat-avonden en praat-avonden en verspreidden propagandamateriaal om het standpunt van de vereniging bij een breed publiek bekend te maken en leden te werven. Eens per jaar stuurden zij afgevaardigden naar de Algemene Vergadering.

In het maandblad het *Gereformeerd Vredesorgaan* werden alle belangrijke mededelingen betreffende de Vereniging gedaan, artikelen over de internationale politieke toestand geschreven en polemieken gehouden met tegenstanders.

Elk jaar werd op 11 november de Vrouwen Vredesgang gehouden om de wapenstilstand van 1918 te herdenken.

De Vereniging telde zo'n 300 leden en had contacten met o.a. *Kerk en Vrede* en de *Stichting Nationale Vredesactie* te Ammerstol.

Het archief

Het archief van de Vereniging is zeer fragmentarisch en daarom is documentatie over de Vereniging eraan toegevoegd. Het werd door J. de Graaf gevonden in het archief van zijn grootvader O.W. de Graaf, de secretaris van de Vereniging. Hij schreef er een artikel over in *VU magazine* XII,10, 1983 en gaf het archief ter inzage aan ds. A.C. Grandia met het verzoek het t.z.t. ter beschikking te stellen aan het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (1800-heden) aan de VU. Begin juni 1992 werd het archief inderdaad overgedragen. Ds. Grandia voegde er uit zijn eigen archief nog een circulaire van de Vereniging aan toe.

Deze plaatsingslijst werd vervaardigd door H.A.A. Feenstra, in het kader van een stage bij het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (1800-heden) tijdens haar studie geschiedenis aan de RU Leiden.

H.A.A. Feenstra
juni 1992

In 2015 is de inventaris aangepast en zijn van *Gereformeerd vredesorgaan*. Maandblad van de Geref. Vereen. voor Daadwerkelijke Vredesactie, de jaargangen 1, 3/4 (juli/augustus 1931), 5-12 (april 1932); jrg. 2, 1/2 (mei/juni 1932), 3, 6/7, 11 (april 1933) en jrg. 3-9, 1933-1940 uit het archief verwijderd.

Inventaris

- 1 Notulen van een Algemene Vergadering (24 juni 1939) en vergaderingen van het (Hoofd-) Dagelijks Bestuur, 1931-1940.
1 deel
- 2 Agenda en presentielijst van de Algemene Vergadering op 24 juni 1939 in Amsterdam, 1939.
1 omslag
- 3 Brief van O.W. de Graaf aan K.H. Kroon, houdende het verzoek om zitting te willen nemen in de commissie ter bestudering van statuten etc., 12 april 1933.
1 stuk
- 4 Oproep aan de Christelijke Kerken in alle landen tot de onvoorwaardelijke veroordeling van de oorlog als zonde voor God, 10 maart 1934.
1 stuk
- 5 Kopie van de circulaire *Enige gedachten over het onderwijs in de Vaderlandse Geschiedenis*, D. Fokkema Sr., 1935.
1 omslag
NB. Het origineel is in het bezit van A.C. Grandia.
- 6 Stukken betreffende het besluit van de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken te Amsterdam in 1936 dat leden van haar kerken geen lid konden zijn van NSB, CDU en antimilitaristische organisaties, die de oorlog onvoorwaardelijk verwerpen, bevat brief van O.W. de Graaf.
1 omslag
- 7 Lijst met 'Bevriende adressen', z.d.
1 stuk
- 8 Jochum de Graaf, "'Een christen mag verloren posten verdedigen", De Gereformeerde Vereniging voor Daadwerkelijke Vredesactie (1931-1940)', in *VU Magazine* XII, 10, 1983.
1 stuk
- 9 Brieven over de overdracht van het archief, 1991-1992.
2 stukken
- 10 Handschrift van 'Gereformeerd Antimilitarisme. Referaat voor de Algemene Vergadering voor de Gereformeerde Vredesactie', door ds. L. Nieuwpoort, z.d.
1 deel